

บทที่ 3

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

สภาพทางภูมิประเทศของกรุงเทพมหานคร

สถานที่ท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร (2554) กล่าวไว้ว่า กรุงเทพมหานคร หรือบางกอกเมืองหลวงของประเทศไทย เริ่มก่อตั้งภายหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงครองราชย์ปราบดาภิเษกเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชจักรีวงศ์ เมื่อวันที่ 6 เมษายน เดือน 5 แรม 9 ค่ำ ปีชลาภ.ศ. 2325 พระองค์ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชวังทางคู่งแม่น้ำเจ้าพระยาฟากตะวันออก เนื่องจากเป็นชัยภูมิที่ดีกว่ากรุงธนบุรี เพราะมีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแนวคูเมืองทางด้านตะวันตกและด้านใต้

อาณาเขตของกรุงเทพมหานคร ในขั้นแรกถือเอาแนวคูเมืองเดิมฝั่งตะวันออกของกรุงธนบุรี คือ แนวคลองหลอด ตั้งแต่ปากคลองตลาดจนออกสู่แม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณสะพานพระปิ่นเกล้า เป็นบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ มีพื้นที่ประมาณ 1.8 ตารางกิโลเมตร บริเวณที่สร้างพระราชวังนั้นเดิมเป็นที่อยู่อาศัยของพระยาราชเศรษฐี และชาวจีน ซึ่งได้โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายไปอยู่ที่สำเพ็ง ในการก่อสร้างพระราชวังโปรดเกล้าฯ ให้พระยาธรรมาธิบดี กับพระยาวิจิตรนาวิเป็นแม่กองคุมการก่อสร้าง ได้ตั้งพิธียกเสาหลักเมือง เมื่อวันที่อาทิตย์ เดือน 6 ขึ้น 10 ค่ำย่ำรุ่งแล้ว 54 นาที (21 เมษายน พ.ศ. 2325) พระราชวังแล้วเสร็จ เมื่อปี พ.ศ. 2328 จึงได้จัดให้มีพิธีบรมราชาภิเษกตามแบบแผนรวมทั้งงานฉลองพระนคร โดยพระราชทานนามพระนครใหม่ว่า “กรุงเทพมหานคร บวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์” ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเปลี่ยน คำว่า “บวรรัตนโกสินทร์” เป็น “อมรรัตนโกสินทร์” และในสมัยจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรีได้รวม

จังหวัดธนบุรีเข้าไว้ด้วยกันกับกรุงเทพมหานคร แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น “กรุงเทพมหานคร” เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2515

ลักษณะทางภูมิประเทศ

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มภาคกลาง บนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งไหลไปสู่อ่าวไทย ตำแหน่งที่ตั้งระหว่างละติจูด 13.45 องศาเหนือ และลองจิจูด 100.28 องศาตะวันออก มีพื้นที่ 1,568.737 ตารางกิโลเมตร มีประชากรจำนวน 5.6 ล้านคน โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้ (สถานที่ท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร, 2554)

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสมุทรปราการ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม

สถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีแหล่งท่องเที่ยวหรืออุทยานการท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย และหลากหลายประเภท เป็นเมืองแห่งสีสันทั้งในยามค่ำคืนและยามกลางวัน เต็มไปด้วยเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และความรู้รอบตัว ท่องเที่ยวได้ไม่จำกัดเวลาและไม่จำเป็นต้องมีงบประมาณมากแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีอยู่เป็นจำนวนมากของกรุงเทพมหานคร คือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทพระราชวังและวัด ที่น่าสนใจ ได้แก่ พระบรมมหาราชวัง พระที่นั่งคูศิตถมาพราสาท พระที่นั่งจักรีมหาพราสาท วัดพระศรีรัตนมหาเศวตฉัตร วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร เป็นต้น

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวประเภทพิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ อนุสาวรีย์ และโบราณสถานที่น่าสนใจ ก็มีมากมาย เช่น หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร เป็นต้น ส่วนสถานที่ท่องเที่ยว

ประเภทสวนสัตว์ สวนสนุก และการแสดง ก็มีอยู่เป็นจำนวนมาก ที่น่าสนใจ ได้แก่ สวนสัตว์ดุสิต สวนสัตว์เปิดซาฟารีเวิลด์ สวนสยาม โรงละครสยามนิรมิต เป็นต้น แม้อุทวิเวนิส กรุงเทพมหานครจะเป็นเมืองที่เต็มไปด้วยคอนกรีตและตึกสูง แต่กรุงเทพมหานคร ก็ยังมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทสวนสาธารณะและสวนสุขภาพอันร่มรื่น ที่เป็นทั้งสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและเป็นสถานออกกำลังกายอยู่หลายแห่งทั่วเมือง และที่ขาดไม่ได้สำหรับการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร คือ แหล่งช้อปปิ้งต่าง ๆ ได้แก่ ย่านเยาวราช ตลาดนัดจตุจักร สวนลุมไนต์บาซาร์ ย่านสยามสแควร์ ย่านประตูน้ำ ย่านสีลม ย่านสุขุมวิท ถนนข้าวสาร ตลาดน้ำตลิ่งชัน รวมถึงตลาดนัดและห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ อีก เช่น ชายทะเลบางขุนเทียน สนามมวย เวทีราชดำเนิน หอสมุดแห่งชาติ สะพานพระราม 8 เป็นต้น (สถานที่ท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร, 2554)

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และอนุสาวรีย์

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสร้างหมู่พระที่นั่งขึ้นพร้อมสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อแรกสร้างประกอบด้วย 3 ส่วน คือ พระมหาปราสาท พระราชมณเฑียรสถาน และวัดพระศรีรัตนศาสดาราม มีเนื้อที่ 132 ไร่ ในอดีตพระบรมมหาราชวังเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ ลักษณะแบบแผนการก่อสร้างคล้ายคลึงกับพระบรมมหาราชวังเก่าในสมัยกรุงศรีอยุธยา คือ มีวัดพระศรีรัตนศาสดารามอยู่ในบริเวณวังเหมือนกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 เริ่มรับอิทธิพลจากตะวันตกทำให้สถาปัตยกรรมมีลักษณะผสมผสานกับทางตะวันตกมากขึ้น หมู่พระที่นั่งที่สำคัญมีดังนี้ คือ (สถานที่ท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร, 2554)

พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เดิมชื่อ พระที่นั่งอินทราภิเษกมหาปราสาท เป็นพระมหาปราสาทองค์แรกที่สร้างขึ้นในพระราชวัง เป็นที่ประดิษฐานพระบรมศพพระมหากษัตริย์ สมเด็จพระอัครมเหสี และพระบรมวงศานุวงศ์ ใช้ประกอบพระราชพิธีสำคัญ เช่น พระราชพิธีการมงคลและบำเพ็ญพระราชกุศลต่าง ๆ

พระที่นั่งอาภรณ์พิโมกษ์ปราสาท อยู่ใกล้กับพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทใช้เป็น
ที่ประทับทรงพระราชพาหนะ และประทับเปลี่ยนเครื่องทรงในงานพระราชพิธีที่มี
ขบวนแห่

พระที่นั่งพิมานรัตยา สร้างเมื่อ พ.ศ. 2332 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า-
เจ้าอยู่หัว ทรงใช้เป็นที่บรรทม และทรงใช้เป็นที่ชุมนุมมหาสมาคมสำหรับพระบรม-
วงศานุวงศ์ และข้าราชการฝ่ายในเข้ารับพระราชทานเครื่องอิสริยยศ และเครื่องราช-
อิสริยาภรณ์ และนอกจากนั้นยังเป็นที่สงวนพระบรมศพพระบรมวงศานุวงศ์ก่อนที่จะ
ประดิษฐานพระบรมโกศในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท สร้างในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า-
เจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. 2419 ใช้เป็นที่รับรองพระราชอาคันตุกะชั้นพระราชอาคันตุกะ
หรือชั้นประมุขของรัฐ นอกจากนี้ยังมีหมู่พระที่นั่งสำคัญอื่น ๆ เช่น พระที่นั่งราช-
กรีณยศภา พระที่นั่งมูลสถานบรมอาสน์ พระที่นั่งบรมราชสถิตยมโหฬาร พระที่นั่ง-
จักรพรรดิพิमान พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ฯลฯ

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือ วัดพระแก้ว เป็นพระอารามหลวง ตั้งอยู่ตรงมุม
ด้านตะวันออกเฉียงเหนือของพระบรมมหาราชวัง เป็นที่ประดิษฐานพระมหามณีรัตน-
ปฎิมากร (พระแก้วมรกต) และใช้เป็นที่ประกอบพระราชพิธีทางศาสนาที่สำคัญ
วัดพระแก้วสร้างแล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. 2327 และได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์มาตั้งแต่
สมัยรัชกาลที่ 1-9 ตลอดทุกรัชกาล ภายในพระอุโบสถ และระเบียงรอบวัด
มีภาพจิตรกรรมฝาผนังสวยงามมาก สิ่งที่น่าสนใจอื่น ๆ ภายในวัด ได้แก่ พระปรางค์
8 องค์ พระศรีรัตนเจดีย์ ปราสาทนครวัดจำลอง ปราสาทพระเทพบิดร ฯลฯ

ศาลาเครื่องราชอิสริยยศและเหรียญกษาปณ์ ตั้งอยู่ภายในบริเวณพระบรมมหาราช-
วัง ด้านขวามือก่อนถึง ทางเข้าพระราชวังส่วนใน จัดแสดงเหรียญกษาปณ์ และเงินตรา
ที่ใช้ในประเทศไทยรวมทั้งเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของตำรวจฝ่ายใน

ศาสนสถาน

เสาชิงช้า เสาชิงช้าเป็นสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบ ไล่ชิงช้า
ในพระราชพิธีตรียัมพวาย ตรีปวายของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู โดยทั่วไป หมายถึง

เสาชิงช้าที่ตั้ง อยู่หน้าวัดสุทัศนเทพวราราม และหลานหน้าศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (ลานคนเมือง) ใกล้กับเทวสถาน โบสถ์พราหมณ์ ในพื้นที่แขวงเสาชิงช้า และแขวงวัดราชบพิตร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของกรุงเทพมหานคร แม้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติได้เลิกไปแล้วตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7

เสาชิงช้าที่กรุงเทพมหานครแห่งนี้ มีลักษณะเป็นเสาชิงช้าขนาดใหญ่ตั้งอยู่บนแท่นหินขนาดใหญ่สูง 21.15 เมตร เส้นผ่าศูนย์กลางฐานกลมประมาณ 10.50 เมตร ฐานกลมก่อเป็นฐานปัทม์ทำด้วยหินล้างสีขาว พื้นบนปูกระเบื้องดินเผาสีแดง มีบันได 2 ชั้น ทั้งสองด้าน ตามแนวโค้งของฐานติดแผ่นจารึกประวัติเสาชิงช้า เสาไม้แกนกลางคู่ และเสาตะเกียบสองคู่ เป็นเสาหัวเม็ด ล้วนทำด้วยไม้สักกลึงกลม โกรงยัดหัวเสาทั้งคู่ แกะสลักอย่างสวยงาม กระจังและหูช้างไม้เป็นลวดลายไทย ทั้งหมดทาสีแดงชาด ติดสายล่อฟ้า

จากลวดลาย กระจังด้านบนลงดิน กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเสาชิงช้าเป็นโบราณสถานสำคัญของชาติ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2492 นับตั้งแต่สร้างครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2327 จนถึงการบูรณปฏิสังขรณ์ครั้งล่าสุด ซึ่งเสาชิงช้าคู่เดิมถูกถอดเปลี่ยน เมื่อปี พ.ศ. 2549 เสาชิงช้ามีอายุรวม 222 ปี

วัดโพธิ์ อยู่ที่ถนนมหาธาตุ ข้างพระบรมมหาราชวัง เป็นวัดเก่าแก่ซึ่งพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อให้พระภิกษุสงฆ์ได้เล่าเรียนพระปริยัติธรรม วัดนี้ถือเป็นวัดประจำรัชกาลที่ 1 ครั้นถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้บูรณะวัดโพธิ์ใหม่ทั้งหมด และได้นำเอาตำราวิชาการด้านต่าง ๆ มาจารึกไว้โดยรอบ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน ถือได้ว่าวัดโพธิ์เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของไทย นอกจากนี้ที่วัดโพธิ์ยังมีพระพุทธรูปไสยาสน์องค์ใหญ่สร้างในสมัยรัชกาลที่ 3 ก่ออิฐถือปูนปิดทองทั้งองค์ ยาว 46 เมตร สูง 15 เมตร ที่ฝาพระบาทแต่ละข้างมีลวดลายประดับมุกเป็นภาพมงคล 108 ประการ อันเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของมหาบุรุษตามคติของอินเดีย วัดโพธิ์ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวประจำปี พ.ศ. 2551 รางวัลดีเด่น ประเภทแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไท

วัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมาราม ตั้งอยู่ติดกับด้านเหนือสวนสราญรมย์ มีเนื้อที่ประมาณ 2 ไร่เศษ เป็นวัดที่มีเนื้อที่เล็กมาก วัดนี้สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 โดยมีพระราชประสงค์จะให้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปและเป็นไปตามโบราณประเพณีว่า ในราชธานีต้องมีวัดสำคัญ 3 วัดเสมอ จึงทรงบริจาคพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ซื้อสวนกาแฟหลวงในรัชกาลที่ 3 สร้างวัดเล็ก ๆ ขึ้นวัดหนึ่ง พระราชทานนามว่า “วัดราชประดิษฐ์สถิต-ธรรมยุติการาม” แล้วต่อมาทรงเปลี่ยนชื่อเป็น “วัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมาราม” สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดนี้ คือ พระวิหารหลวงซึ่งมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเกี่ยวกับพระราชพิธีสิบสองเดือน ภาพสุริยุปราคา

วัดราชบพิธ อยู่ที่ดินเพ็ญนคร เป็นวัดที่มีเสมาขนาดใหญ่ทำเป็นเสาศิลาสลักรูปเสมาธรรมจักรอยู่บนเสาดังอยู่ที่กำแพงวัดทั้ง 8 ทิศ บริเวณวัดนี้เดิมเป็นวังของพระบรมวงศ์เธอกรมหลวงบดินทรไพศาลโสภณ

วัดมหาธาตุ ตั้งอยู่ริมสนามหลวง ถนนหน้าพระธาตุ (ใกล้กับมหาวิทยาลัยศิลปากร) เป็นพระอารามหลวงฝ่ายมหานิกายชั้นเอก เดิมชื่อว่า วัดสลัก กรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาทโปรดให้สร้างขึ้นใหม่พร้อมกับพระบรมมหาราชวังแล้วพระราชทานนามว่า “วัดนิพพานาราม” ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “วัดพระศรีสรรเพชญ์” เคยใช้เป็นที่สังคายนาพระไตรปิฎกหลังจากกรมพระราชวังบวรฯ เสด็จสวรรคตแล้วพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงเปลี่ยนนามพระอารามใหม่ว่า “วัดมหาธาตุ” ส่วนคำว่า “สุวรรณรังสฤษฎ์” มาเพิ่มในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หลังจากที่ทรงปฏิสังขรณ์แล้ว ภายในวัดมีสิ่งสำคัญ คือ พระอุโบสถ พระวิหารพระมณฑป วิหารโพธิ์ลังกา หรือวิหารน้อย ต้นศรีมหาโพธิ์ และมหาวิทยาลัยสงฆ์ชื่อ “มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”

วัดเทพธิดาราม อยู่ที่ดินมหาไชย เดิมชื่อ วัดบ้านพระยาไกรสวนหลวง วัดนี้เป็นวัดที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อพระราชทานแก่กรมหมื่นอัปสรสุดาเทพ เมื่อปี พ.ศ. 2379 เสร็จในปี พ.ศ. 2382

วัดชนะสงคราม เดิมอยู่กลางทุ่งนาจึงเรียกว่า “วัดกลางนา” สมเด็จพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาททรงสถาปนาขึ้นใหม่ และรัชกาลที่ 1 โปรดเกล้าฯ ให้เป็น

วัดพระสงฆ์ฝ่ายรามัญเพื่อเป็นการให้เกียรติแก่ทหารรามัญในกองทัพของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

วัดอัมพรสวรรค์วิหาร ตั้งอยู่ที่แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ สามารถเดินทางโดยเรือล่องมาตามคลองบางกอกใหญ่ เดิมชื่อ วัดหมู มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ได้รับการปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 3

สวนและสวนสาธารณะ

สนามหลวงหรือทุ่งพระเมรุ เป็นลาน โล่งอยู่ใกล้กับกำแพงพระราชวังหลวง และติดกับกำแพงวังหน้าด้านทิศตะวันออก เมื่อแรกสร้างกรุงเทพมหานคร บริเวณนี้เป็นที่ทำนาของประชาชน

อุทยานผีเสื้อและแมลงกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ในสวนวชิรเบญจทัศ (สวนรถไฟ) ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถนนกำแพงเพชร 3 มีพื้นที่ประมาณ 6 ไร่ บริเวณอุทยานประกอบด้วย 4 ส่วนหลัก คือ

1. ส่วนแนะนำเกี่ยวกับอุทยานผีเสื้อและแมลงด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ระบบสัมผัส

2. ห้องมินิเธียเตอร์จัดฉายวีดิทัศน์เรื่องแมลงกับระบบนิเวศ

3. บริเวณนิทรรศการ ห้องเพาะเลี้ยงตัวอ่อนของผีเสื้อและแมลง

4. ตัวอาคารส่วนที่เป็นกรงมีพื้นที่ 1,168 ตารางเมตร สร้างในลักษณะโดมขนาดใหญ่สูง 15 เมตร สามารถระบายอากาศได้เนื่องจากใช้วัสดุโปร่งในการก่อสร้าง จัดแสดงผีเสื้อกว่า 500 ตัว 20 ชนิด บริเวณของอุทยานมีส่วนเชื่อมต่อกับสวนจตุจักร และสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ นับเป็นห้องเรียนธรรมชาติที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ และเป็นสถานที่สำหรับศึกษาค้นคว้า วิจัย รวบรวม แลกเปลี่ยนความรู้เรื่องพันธุ์ผีเสื้อและแมลง วงจรชีวิต รวมทั้งชีวิตความเป็นอยู่ของผีเสื้อและแมลง

สวนหลวง ร. 9 เป็นสวนสาธารณะ และสวนพฤกษศาสตร์ที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ทั้งหมด 500 ไร่ ซึ่งมูลนิธิสวนหลวง ร. 9 และพสกนิกรชาวไทย ทุกหมู่เหล่าพร้อมใจกันสร้างเพื่อน้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้า-

อยู่หัวในศุภมงคลสมัยเจริญพระชนมายุ 60 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2530 ตั้งอยู่บริเวณชานเมืองกรุงเทพมหานคร ด้านตะวันออกเฉียงใต้ แขวงหนองบอน เขตประเวศทางเข้าอยู่แยกจากถนนศรีนครินทร์ (ผ่านสะพานข้ามคลองหนองบอน) สามารถใช้บริการรถมอเตอร์ไซด์รับจ้างจากเสริเซ็นเตอร์ หรือรถมินิบัสจากถนนสุขุมวิท 103) ไปยังสวนหลวง ร. 9 ได้ ภายในบริเวณสวนหลวง ร. 9 ประกอบด้วย อาคารเทิดพระเกียรติรวมเรื่องราวพระราชกรณียกิจ และเครื่องใช้ส่วนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สวนพฤกษศาสตร์ สวนรมณีย์ ตระพังแก้วเก็บน้ำ สวนน้ำ อาคารพันธุ์ไม้ทะเลทราย สนามราษฎร์และลานอเนกประสงค์ สำหรับจัดกิจกรรมต่าง ๆ เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 06.00-18.00 น. โทร. 02 3281972 และ 02 3281395

สวนเบญจศิริ เป็นสวนสาธารณะระดับชุมชนขนาดเล็กในกรุงเทพมหานคร สร้างบนที่ดินเดิมเนื้อที่ 29 ไร่ ของกรมอุตุนิยมหาวิทยาลัย ริมถนนสุขุมวิทออกไปอยู่ที่ถนนสุขุมวิท แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยด้านข้างอิมโพรเวียมของสวนสาธารณะ แห่งนี้ติดกับโรงแรมอิมพีเรียลควีนปาร์ค ห้างสรรพสินค้า กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ในสมัยรัฐบาล ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ จัดสร้างขึ้นเนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระชนมพรรษาครบ 60 พรรษา ในปี พ.ศ. 2535 ภายในสวนสาธารณะแห่งนี้มีประติมากรรมที่ตั้งงดงาม และเป็นชิ้นงานสำคัญของศิลปินระดับชาติที่ร่วมใจกันถวายเป็นการเทิดพระเกียรติฯ ตั้งประดับอยู่เป็นการถาวรถึง 12 ชิ้นงาน

สวนจตุจักร สวนสาธารณะริมถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน และเป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่รวบรวมพรรณไม้มากกว่า 2,000 ชนิด

สวนลุมพินี หรือที่นิยมเรียกสั้น ๆ ว่า “สวนลุม” เป็นสวนสาธารณะแห่งแรกของประเทศไทย ตั้งอยู่บนถนนพระรามที่ 4 ล้อมรอบด้วยถนนวิฑู ถนนราชดำริ และซอยสารสิน แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ก่อสร้างในสมัยรัชกาลที่ 7 ในที่ดินเดิมเนื้อที่ 360 ไร่ ณ หุ่นศาลาแดง ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานสำหรับสร้าง “สยามรัฐพิพิธภัณฑ์” เพื่อจัดแสดงสินค้าไทยเป็นครั้งแรก และจัดให้เป็น “สวนสาธารณะ” สำหรับประชาชน พร้อมทั้งพระราชทานนามว่า

“สวนลุมพินี” ซึ่งเป็นชื่อสถานที่ประสูติของพระพุทธเจ้าในประเทศเนปาล แต่พระองค์เสด็จสวรรคตก่อนจึงไม่แล้วเสร็จ

อุทยานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตั้งอยู่ที่ถนนสมเด็จพระเจ้าอยุธยา ซอย 3 จัดเป็นสวนสาธารณะ และพิพิธภัณฑสถาน ในบริเวณชุมชนวัดอนงคารามซึ่งเคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ ภายในมีอาคารพิพิธภัณฑสถาน 2 หลัง จัดแสดงเกี่ยวกับพระราชประวัติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ประวัตินุชฌิมวัดอนงคาราม พระราชกรณียกิจ พระราชจริยวัตร และงานฝีพระหัตถ์ของสมเด็จพระเจ้า อีกด้านหนึ่งภายในสวนจำลอง “บ้านเดิม” ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีที่เคยประทับเมื่อทรงพระเยาว์ และยังมีหินทรายสีเขียวขนาดใหญ่แกะสลักภาพปูนดำแสดงพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

พระที่นั่งและสวนสาธารณะสันติชัยปราการ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณถนนพระอาทิตย์ รัฐบาลและประชาชนได้ดำเนินการจัดสร้างขึ้นเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ณ ป้อมพระสุเมรุ บรรยากาศรื่นรมย์ กว้างขวาง มองเห็นทิวทัศน์ริมแม่น้ำเจ้าพระยา และสะพานพระราม 8 มีประชาชนชาวไทยและชาวต่างประเทศย่านบางลำพูนิยมมานั่งเล่นพักผ่อน

สวนสราญรมย์ เดิมเป็นที่ประทับของพระบรมวงศานุวงศ์และเป็นสถานที่รับรองพระราชอาคันตุกะจากต่างประเทศในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นที่จัดงานฤดูหนาวตลอดรัชสมัยของรัชกาลที่ 6

สวนรมณีนาถ ในอดีตบริเวณนี้เคยเป็นสถานที่คุมขังและอบรมผู้ต้องขังจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2535 กรมราชทัณฑ์ได้ทำการย้ายเรือนจำออกไป

สถานที่เกี่ยวกับศาสนาอื่น ๆ

ศาลหลักเมือง รัชกาลที่ 1 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธีฝังเสาหลักเมืองกรุงเทพมหานคร เมื่อวันอาทิตย์ที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2325 บรรจูดวงชะตาของกรุงเทพมหานคร ไว้ภายใน

ศาลเจ้าพ่อเสือ ลักษณะอาคารสร้างตามรูปแบบศาลเจ้าที่นิยมทางภาคใต้ของจีน เทพเจ้าประจำศาล คือ “เสียนเทียนซ่งตี้” หรือ “เจ้าพ่อเสือ”

สถานศึกษา และปฏิบัติธรรม เป็นสถานที่ โรงเรียนต่าง ๆ จัดให้ความรู้เรื่อง พุทธศาสนา และการทำสมาธิ

ศาลท้าวมหาพรหม เป็นที่ตั้งท้าวมหาพรหม โดยมีประชาชนทั้งชาวไทย และต่างประเทศให้การเคารพนับถือมาก

พิพิธภัณฑ์

บ้านบางกอกคอลล์และตุ๊กตานานาชาติ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 85 ซอยแยกราชฎุภณท์ (ซอยหอมเหลียง) ถนนราชปรารภ ก่อตั้งโดยคุณหญิงทองก้อน จันทวิมล เมื่อปี พ.ศ. 2499 หลังจากกลับจากเรียนประดิษฐ์ตุ๊กตาจากโรงเรียน โอซาวาดอลล์ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เพื่อประดิษฐ์ตุ๊กตาของไทยออกเผยแพร่ ตุ๊กตาของที่นี่เป็นที่รู้จักกันดีของนานาชาติ ตลอดจนนักสะสมตุ๊กตาทั้งหลาย เนื่องมาจากความสวยงามของตุ๊กตาที่ประดิษฐ์ออกมา มีความเป็นเอกลักษณ์แบบไทยเคยได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดตุ๊กตาพื้นเมืองนานาชาติครั้งที่ 3 ประจำปี พ.ศ. 2521 ที่ประเทศโปแลนด์ สถานที่แห่งนี้เป็นที่ตั้งสถานที่ จัดแสดงและโรงงานผลิตตุ๊กตาชนิดต่าง การผลิตจะทำด้วยมือทุกขั้นตอนโดยใช้วัสดุ ภายในประเทศเป็นหลัก ตุ๊กตาที่ผลิตออกมามีด้วยกันหลายประเภท อาทิเช่น ตุ๊กตาโขน ตุ๊กตาชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ตุ๊กตาแสดงถึงชีวิตตามชนบทของคนไทยตลอดจนหัวโขนย่อส่วน นอกจากนี้แล้วภายในโรงงานมีห้องหนึ่งจัดแสดงตุ๊กตาที่ได้มาจากทั่วโลก จำนวน ประมาณ 400 ตัว ซึ่งใช้เวลาสะสมเป็นเวลานานปี เปิดให้เข้าชมวันจันทร์-เสาร์ เว้นวันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น. โดยไม่เก็บค่าเข้าชม โทร. 0 2245 3008

พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ในวังบางขุนพรหม บนพื้นที่ 30 ไร่ ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ภายในบริเวณเดียวกันกับธนาคารแห่งประเทศไทย ถนนสามเสน เขตพระนคร โดยพระดำแหน่งนี้นับเป็นสถาปัตยกรรมที่งดงามที่สุดในบรรดาศิลปกรรมแบบเดียวกัน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างโดยใช้เงินพระคลังข้างที่ เพื่อให้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตร-

สุชุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิจ พระราชโอรสพระองค์ที่ 33 ในพระองค์ และพระนางเจ้าสุชุมาลัยมารศรีพระอัครราชเทวี หลังปี พ.ศ. 2475 พระดำหนักบาง- ชุนพรหมถูกใช้เป็นสถานที่ราชการอยู่ระยะหนึ่ง จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2488 ธนาคาร- แห่งประเทศไทยได้เข้ามาใช้เป็นสถานที่ทำการจนกระทั่งปี พ.ศ. 2525 จึงได้เปลี่ยนมา เป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติแห่งประเทศไทย จัดเป็นพิพิธภัณฑฯ ให้เข้าชม 14 ห้อง แบ่งเป็น 2 ชั้น ดังนี้ ชั้นหนึ่ง ได้แก่ ห้องจินตนาโบริาณ ห้องพดด้วง ห้องกษาปณ์ไทย ห้อง รัตนบัตรไทย ห้องทองตรา ห้องจินตนาตราต่างประเทศ ชั้นสอง ได้แก่ ห้อง 60 ปีธนาคาร- แห่งประเทศไทย ห้องงานพิมพ์รัตนบัตร ห้องบริพัตร ห้องประชุมเล็ก ห้องสีชมพู ห้องสีน้ำเงิน ห้องม้าสน ห้องวิวัฒนไชยานุสรณ์ เปิดให้เข้าชมในวันจันทร์-ศุกร์ เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์ และวันหยุดธนาคาร ตั้งแต่เวลา 09.00-12.00 น. และ 13.30-16.00 น.

พิพิธภัณฑฯ เดิม ตั้งอยู่ในบริเวณสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ บนพื้นที่ 5 ไร่ เป็นโครงการที่สืบเนื่องจากพระราชปรารภในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี- นาด ที่ทรงตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้อย่างพลิดพลิน ของเด็กไทย และจัดกิจกรรมสำหรับเด็กและครอบครัวของชาวกรุงเทพมหานคร พิพิธภัณฑฯ เด็กกรุงเทพมหานครจึงได้ถือกำเนิดขึ้นเป็นอาคารจัดแสดงนิทรรศการ 3 หลัง พร้อมลานกิจกรรมกลางแจ้ง ก่อสร้างแล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. 2544 ภายใต้โครงการเฉลิม- พระเกียรติเนื่องในวโรกาสพระชนมายุครบ 60 พรรษา พิพิธภัณฑฯ เด็กแห่งนี้ได้นำเสนอ และจัดการเรียนรู้บนแนวความคิดหลักที่ว่า “เอกภาพบนความหลากหลาย” (harmony in diversity) ซึ่งเป็นแนวคิดที่เด็กจะได้เห็น ว่า สรรพสิ่งล้วน

1. แตกต่างหลากหลาย (diversity) ไม่มีสิ่งใดเหมือนกันทุกอย่าง แม้แต่มนุษย์ ก็ไม่เหมือนกัน

2. สัมพันธ์พึ่งพากัน (interdependence) สรรพสิ่งนั้นสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน องค์กรความรู้แต่ละด้านไม่ได้เกิดขึ้น และดำรงอยู่ด้วยตัวเอง หากแต่เกี่ยวโยงสัมพันธ์กัน เป็นเหตุปัจจัยของกันและพึ่งพาอาศัยกัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่าง ศิลปะ ดนตรี การแต่งกาย การสร้างบ้านเรือน ซึ่งเชื่อมโยงกับสภาพภูมิประเทศ หรือน้ำกับต้นไม้ สัตว์กับคนที่ต้องพึ่งพากัน

3. แปรเปลี่ยน พัฒนา ไม่หยุดนิ่ง (dynamic) ไม่ว่าสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นและเสื่อมสลายตลอดเวลา”

ภายในมินิทรศการและกิจกรรมต่างๆ ที่น่าสนใจสำหรับเด็กได้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน ทั้งเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรมและสังคม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งนิทรศการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ บ้านพิพิธภัณฑฯ ตั้งอยู่เลขที่ 170/17 หมู่ 17 หมู่บ้านคลองโพแลนด์ ซอยคลองโพ 2 ถนนศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10170 หากขับรถมาตาม ถนนพุทธมณฑลสาย 2 ไปด้านทางรถไฟหรือคลองมหาสวัสดิ์จนถึงสุด จะพบถนนศาลาธรรมสพน์เลี้ยวซ้ายไปตามป้ายพิพิธภัณฑฯ เป็นสถานที่จัดแสดงข้าวของของชาวเมือง ชาวบ้านทั้งของเก่าและของใหม่ หลากหลายประเภท เช่น ของเล่น หนังสือ เครื่องเขียน เครื่องครัว และของใช้ในชีวิตประจำวันต่าง ๆ จึงเปรียบเสมือนคลังมรดกถ่ายทอดอดีตสู่ปัจจุบัน สร้างอยู่ในพื้นที่ 58 ตารางวาเป็นอาคารสมัยใหม่กว้าง 3 คูหา สูง 3 ชั้นครึ่ง ชั้นล่างจำลองร้านค้าในอดีตเพื่อย้อนบรรยากาศ ยุคก่อนปี พ.ศ. 2500 ทั้งร้านขายกาแฟ ร้านขายยา ร้านตัดผม เป็นต้น รวมทั้งมีห้องจัดนิทรศการหมุนเวียนตามหัวข้อต่าง ๆ ด้วย

พิพิธภัณฑฯจิม ทอมป์สัน อยู่ในซอยเกษมสันต์ ซอย 2 ถนนพระรามที่ 1 ตรงข้าม สนามกีฬาแห่งชาติ เป็นบ้านเรือนไทยของนายทหารอเมริกัน ผู้บุกเบิกอุตสาหกรรมใหม่ไทย ภายในมีห้องซึ่งจัดแบบไทย มีเครื่องเรือน สวนไม้ดอกไม้ประดับ

พิพิธภัณฑฯพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งอยู่ที่อาคารอนุรักษกรรมโยธาธิการ เิงสะพานผ่านฟ้าลีลาศ เขตพระนคร ตึกหลังนี้เป็นอาคารสถาปัตยกรรมสมัยรัชกาลที่ 6-7 สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2449 สถาบันพระปกเกล้าฯ ได้บูรณะเพื่อจัดทำเป็นพิพิธภัณฑฯเพื่อรวบรวมข้าวของเครื่องใช้ส่วนพระองค์ของรัชกาลที่ 7 หากดูได้ยาก รวมทั้งจัดแสดงภาพถ่าย เอกสาร และพระราชประวัติของรัชกาลที่ 7 องค์ปฐมกษัตริย์ระบบประชาธิปไตยของไทย เป็นพิพิธภัณฑฯพระมหากษัตริย์แห่งแรกที่สมบูรณ์แบบนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการอธิบายและนำชม ภายในจัดแสดงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้แก่ การสืบราชสันตติวงศ์ พระราชประวัติก่อนเสด็จขึ้นครองราชย์ พระราชกรณียกิจ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง การพระราชทานรัฐธรรมนูญ เครื่องราชภัณฑฯ และพระราชนิยมส่วนพระองค์ รวมทั้ง

พระราชประวัติหลังสละราชสมบัติ และเสด็จสวรรคต ณ ประเทศอังกฤษ นอกจากนี้ ยังมีศาลาเฉลิมกรุงจำลอง จัดฉายภาพยนตร์เก่าให้ชม

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไทย ตั้งอยู่ที่ชั้น 3 อาคารภัณฑารักษ์กรมศิลปากรแห่งประเทส-
ไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 40 ซอยสันติสุข สุขุมวิท 38 เยื้องซอยทองหล่อ
จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ชนรุ่นหลังได้รู้ประวัติการแพทย์แผนไทยจนถึงปัจจุบัน จัดแสดง
เรื่องราวตามหัวข้อต่าง ๆ ได้แก่ ต้นกำเนิดวิชาชีพเภสัชกรรม วิชาการเภสัชกรรม
แผนตะวันออกและภูมิปัญญาพื้นฐาน วิชาการเภสัชกรรมแผนตะวันตก วิชาการ
สมุนไพรและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ประวัติการศึกษาเภสัชศาสตร์ และเรื่องกำเนิด
และบทบาทของเภสัชกรรมสมาคมฯ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร เดิมสถานที่นี้เป็นวังหน้าของกรมพระราชวัง-
บวรมหาสุรสิงหนาทที่โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นพร้อมกับวังหลวง มีพระที่นั่งที่สำคัญ
ได้แก่ พระที่นั่งศิวโมกษพิมาน พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ พระที่นั่งอิศราวินิจฉัย
ต่อมาในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติขึ้นที่ศาลาสหทัยสมาคม เรียกว่า “มิวเซียม” แล้วจึงย้ายมาไว้
ที่วังหน้าของกรมพระราชวังบวรฯ ซึ่งบางส่วน กลายเป็นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และบริเวณข้างเคียงมีโรงเรียนช่างศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ และ โรงละครแห่งชาติอยู่ใน
บริเวณเดียวกัน สิ่งที่น่าสนใจนอกจากพิพิธภัณฑสถานแล้วยังมีวัดบวรสถานสุทธาวาส
ตั้งอยู่ภายในบริเวณวังหน้าใกล้กับ โรงเรียนช่างศิลป์ วัดนี้เรียกกันว่า “วัดพระแก้ววังหน้า”
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจัดแสดงศิลปโบราณวัตถุต่าง ๆ มากมาย อันเป็นมรดกทาง
วัฒนธรรมของไทย และชาติเพื่อนบ้าน พิพิธภัณฑฯ แห่งนี้ได้รับรางวัลอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยว ประจำปี พ.ศ. 2545 รางวัลยอดเยี่ยม ประเภทโครงการส่งเสริมและพัฒนา-
การท่องเที่ยว จากผลงาน โครงการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน เพื่อส่งเสริมให้รู้จักคุณค่า
ของวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของชุมชนของตนเพื่อการท่องเที่ยว

พิพิธภัณฑสถานและห้องสมุดตราไปรษณียากร ตั้งอยู่ที่ ชั้น 2 อาคารสำนักงาน-
ไปรษณีย์นครหลวงเหนือ (หลังที่ทำการไปรษณีย์สามเสนใน) ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสน จัดแสดงประวัติการไปรษณีย์ไทยและวิวัฒนาการตราไปรษณียากรไทย
ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแสดงตราไปรษณียากรดวงแรกของไทย “โสฬศ”

ในสมัยรัชกาลที่ 5 และตราไปรษณียากรต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกสหภาพสากลไปรษณีย์ นอกจากนี้ยังมีห้องสมุดจัดเก็บหนังสือรวบรวมความรู้เรื่องการไปรษณีย์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในบริเวณเดียวกันยังมีการจำหน่ายแสตมป์และอุปกรณ์เพื่อการสะสมแสตมป์ บริเวณชั้นล่างของอาคารข้าง ๆ อาคารพิพิธภัณฑน์ มีห้องจำลองแบบสถานที่และอุปกรณ์การปฏิบัติงานของที่ทำกรไปรษณีย์โทรเลขสมัยโบราณซึ่งรับส่งธนาณัติ ขาตราไปรษณียากรและอื่น ๆ บริเวณสนามด้านหน้ามีการตั้งแสดงตู้ไปรษณีย์ในสมัยต่าง ๆ และนำเข้ามาจากต่างประเทศ

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร จัดตั้งขึ้นเนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 3 รอบ เพื่อเป็นที่รวบรวมข้อมูลทางด้านมานุษยวิทยาและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เช่น สังคมวิทยา โบราณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ ภาษา และวรรณกรรม เป็นแหล่งค้นคว้าศึกษา และให้บริการข้อมูลทางด้านมานุษยวิทยาแก่นักวิชาการ นักศึกษา และผู้ที่สนใจ มีนิทรรศการถาวรที่จัดแสดงได้แก่ ห้องพระราชประวัติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ห้องพิพิธภัณฑน์เครื่องปั้นดินเผาที่ทำในประเทศไทย นิทรรศการชาติพันธุ์วิทยาทางโบราณคดีนิทรรศการพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมในประเทศไทย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรตั้งอยู่ ถนนบรมราชชนนี เขตตลิ่งชัน

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเรือพระราชพิธี ตั้งอยู่ริมคลองบางกอกน้อยตรงข้ามสถานีรถไฟธนบุรี เป็นอุ้เก็บเรือที่ใช้ในพระราชพิธีต่าง ๆ ตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี ถึงกรุงรัตนโกสินทร์ เรือเหล่านี้เป็นเรือขุดทั้งสิ้น เรือพระราชพิธีที่เก็บอยู่ได้แก่ เรือพระที่นั่งสุพรรณหงษ์ เรือพระที่นั่งอนันตนาคราช เรือพระที่นั่งเอนกชาติภุชงค์ เรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ และเรือพระที่นั่งอื่น ๆ อีกหลายลำ

หอศิลป์ อยู่ข้างสะพานพระปิ่นเกล้า ถนนเจ้าฟ้า อดีตเคยเป็นโรงผลิตเหรียญกษาปณ์ของไทยปัจจุบันเป็นศูนย์รวบรวม และจัดแสดงผลงานศิลปะทั้งแบบประเพณีไทยโบราณ และแบบสากลร่วมสมัยของศิลปินที่มีชื่อเสียงของไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีภาพเขียนสีน้ำมันฝีพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ติดตั้งแสดงอยู่ด้วย

อาร์เคล แกลเอลรี เป็นแกลเลอรีที่จัดแสดงผลงานศิลปะของอาจารย์ถาวร โกอุดมวิทย์ และนิทรรศการผลงานของศิลปินท่านอื่นที่นำมาจัดแสดงหมุนเวียน

หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สร้างขึ้นตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตั้งอยู่บริเวณที่ทำการของธนาคารกรุงเทพ สาขาสะพานผ่านฟ้า และศูนย์สังคีตศิลป์เดิม ปรับปรุงใหม่เป็นหอศิลป์ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2545 สืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2544 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานรางวัลและเสด็จทอดพระเนตรผลงานจิตรกรรมบัวหลวงต้นแบบภาพปัก ณ ธนาคารกรุงเทพ สำนักงานใหญ่ นายชาติรี โสภณพนิช ประธานกรรมการธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ร่วมกับผู้มีจิตศรัทธาอีกหกท่าน ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเงินจำนวน 7 ล้านบาท เพื่อทรงใช้สอยตามพระราชอัธยาศัย พระองค์ได้มีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินจำนวนนี้แก่ นายชาติรี โสภณพนิช ให้เป็นทุนประเดิมในการสร้างหอศิลป์ สำหรับใช้เป็นที่จัดการแสดงของศิลปินไทยโดยเฉพาะศิลปินรุ่นใหม่ที่มีผลงานดีเด่น แต่ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ตลอดจนศิลปินอาวุโสที่ได้รับการยกย่อง และได้รับพระราชทานพระราชนุญาตให้อัญเชิญพระนามาภิไธยเป็นมงคลนามว่า หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานในพิธีเปิดเมื่อวันเสาร์ที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2546 แต่ละชั้นจัดแสดงนิทรรศการหัวข้อต่าง ๆ เช่น ภาพจิตรกรรมบัวหลวง และนิทรรศการ

เดอะ สีส้มแกลเลอรี อาร์ตสเปซ เป็นห้องแสดงนิทรรศการหมุนเวียน การรวมผลงานทางศิลปะที่มากที่สุด ใหญ่ที่สุด และหลากหลายที่สุด

หอศิลป์และวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ที่บริเวณสี่แยกปทุมวัน เป็นสถานที่รวบรวมการจัดแสดงงานศิลปะวัฒนธรรมทุกสาขา ทุกแขนง รวมทั้งศิลปกรรมร่วมสมัย

โรงละคร

สยามนิรมิต ตั้งอยู่ที่ถนนเทียมร่วมมิตร แขวงศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ข้างสถานทูตเกาหลีใต้ เขตห้วยขวาง เป็นสถานที่จัดแสดงโชว์ศิลปวัฒนธรรมไทย รูปแบบใหม่ระดับมาตรฐานโลก โดยใช้เทคนิคพิเศษผสมผสานกับการละคร แสดงเรื่องราวย้อนรอยประวัติศาสตร์ภาคต่าง ๆ ของไทย เรื่องของภพภูมิต่าง ๆ นรก หิมพานต์ สวรรค์ คินแดนแห่งจินตนาการจากรรณคติและวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ของไทย ที่น่าตื่นตาตื่นใจ โดยใช้นักแสดงกว่า 150 คน โรงละครรองรับผู้เข้าชมได้กว่า 2,000 ที่นั่ง เปิดแสดงวันละ 1 รอบ เวลา 20.00 น. ค่าบัตรเข้าชม 1,500 บาท ก่อนเข้าชมการแสดง สามารถเดินชมบรรยากาศบ้านเรือนไทยสี่ภาคบริเวณด้านนอกโรงละคร และมีบริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม สยามนิรมิตได้รับรางวัลอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ประจำปี พ.ศ. 2551 รางวัลดีเด่น ประเภทแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการ

การแสดง โขน ศาลาเฉลิมกรุง ชมสุดยอดศิลปะการแสดงชั้นสูง โขนศาลาเฉลิมกรุง “ชุดหนุมานชาญกำแหง” ถ่ายทอดผ่านการแสดงอันวิจิตรงดงาม ตระการตา และถูกต้องตามขนบจารีตแบบแผน ดำเนินเรื่องราวสั้นกระชับด้วยการพากย์-เจรจา และเพลงหน้าพาทย์แบบ โบราณ ชมความพิเศษสวยงามของเครื่องแต่งกายที่วิจิตรตามขนบเดิม ซึ่งสร้างสรรค์เพื่อการแสดงครั้งนี้โดยเฉพาะ

ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ที่ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง บนเนื้อที่ 23 ไร่ เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ อนุรักษ์ และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมระดับนานาชาติ ภายในศูนย์ฯ ประกอบด้วยอาคารต่าง ๆ เช่น โรงละคร ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการภาษา และห้องโสตทัศนอุปกรณ์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมี “หอไทยนิทัศน์” ตั้งอยู่บนชั้น 2 ของอาคารนิทรรศการและการศึกษา ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยจัดแสดงเรื่องราวของอารยธรรมไทย แบ่งการจัดแสดงออกเป็น ความเป็นมาของชนชาติไทย วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทย ภาษาและวรรณคดีไทย ประเทศไทยกับโลก และวีรกรรมและเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย โดยใช้วัตถุจำลอง การฉายสไลด์มัลติวิชชั่น วิดิทัศน์

โรงละครแห่งชาติ เป็นโรงมหรสพอยู่ในความดูแลของกรมศิลปากร จัดแสดง การละเล่น ละคร ฯลฯ ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น โขน ละคร บริเวณสนามหญ้าหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร

ภัทราวดีเธียเตอร์ จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยคุณภัทราวดี มีชูชน นักแสดง นักเขียน ผู้กำกับการแสดง ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ภัทราวดีเธียเตอร์ เป็นโรงละครเอกชนที่มีการแสดงระดับสากล

เมืองไทยรัชดาภิเษกเธียเตอร์ โรงละครเวทีสโตนบรอดเวย์ที่ได้มาตรฐาน และทันสมัยแห่งแรกในประเทศไทย ตั้งอยู่ที่ชั้น 4 ศูนย์การค้าเอสพลานาด ถนนรัชดาภิเษก จุผู้ชมได้ 1,455 ที่นั่ง เปิดการแสดงครั้งแรกด้วย ละครเพลงเรื่อง ฟ้ายจรคทราย เดอะ มิวสิคัล

อักษราหุ่นละครเล็ก จัดการแสดงหุ่นละครเล็กในชุดต่าง ๆ ผนวกกับท่วงทำนอง ของออเคสตรา สถานที่ติดต่อ โรงละครอักษรา กิง เพาเวอร์ 8/1 กิงเพาเวอร์ คอมเพล็กซ์ ถนนรางน้ำ แขวงถนนพหลโยธิน เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400

วิถีชีวิตและธรรมชาติ

ตลาดน้ำวัดไทร ตั้งอยู่ในเขตจอมทอง ฝั่งธนบุรี เคยเป็นแหล่งเที่ยวชมวิถีชีวิต ทางน้ำที่เคยรุ่งเรืองในอดีต แต่ได้ถูกทิ้งร้างให้ชบเซาเนื่องจากมีถนนหลายสายเกิดขึ้น ในพื้นที่ ปัจจุบันได้รับการฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวร่วมสมัยที่สวยงามอีกครั้งหนึ่ง นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวไปตามทางน้ำเส้นทางสายประวัติศาสตร์ ที่ตลาดน้ำไปด้วยเรือขายสินค้าจากสวนและการซื้อขายสินค้าบนบกริมฝั่งคลองสนามชัย หน้าตลาดน้ำวัดไทร โดยเฉพาะในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และแวะชมตำหนักทอง หอกทองเก่า สถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาในวัดไทร เก่งจีนที่ประทับรัชกาลที่ 3 ตึกตาดิน ล้ำค่า ในวัดราชโอรส นมัสการพระพุทธรูปทรงเครื่องจักรพรรดิและภาพเขียนเรื่อง สามก๊กที่วัดนางนอง นมัสการหลวงปู่เฒ่าวัดหนัง และชมการแสดงสาธิตการจับงู ที่สวนงูริมฝั่งคลองด่าน

ตลาดน้ำตลิ่งชัน อยู่บริเวณหน้าสำนักงานเขตตลิ่งชัน เป็นตลาดกึ่งชนบท ผสมผสานระหว่างชีวิตริมน้ำกับธรรมชาติ มีเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ที่ตรงกับวันศุกร์หรือวันจันทร์ เวลาประมาณ 07.00-17.00 น. พ่อค้าแม่ค้า ซึ่งก็คือชาวสวนในพื้นที่จะเริ่มนำผลผลิตจากสวน ซึ่งมีทั้งพันธุ์ไม้ ผักสด ผลไม้ ปลา และอาหารต่าง ๆ มาจำหน่ายเหมือนตลาดสดทั่วไปแต่ผลผลิตจะเปลี่ยนไปตามฤดูกาล นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารบนแพริมน้ำและมีเรือทัวร์ของเอกชนพาชมคลอง ชมสวน ซึ่งจะได้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ริมน้ำของชาวตลิ่งชัน

เขาวราช ถนนเขาวราชได้สมญานามว่า เป็นถนนสายทองคำ เป็นแหล่งรวมร้านทองคำรูปพรรณเก่าแก่คุณภาพดี ยามค่ำคืนยังเป็นที่ยรวบรวมสุขยอดร้านอาหารอร่อย หลากหลายร้าน และยังเป็นที่ตั้งชุมนุมประตูลิขิตพระเกียรติที่ชาวไทยเชื้อสายจีน ในเขตสัมพันธวงศ์สร้างขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมายุครบ 6 รอบ

ตลาดธนบุรี สนามหลวง 2 ตั้งอยู่ที่ถนนเลียบบคลองทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าคุณภาพดีราคาถูก ย่านฝั่งธนบุรี มีพันธุ์ไม้นานาชนิด อุปกรณ์จัดสวน และสินค้าต่าง ๆ มากมาย

ชายทะเลบางขุนเทียน เป็นพื้นที่ป่าชายเลนที่ขนานกับทะเลอ่าวไทย ประกอบด้วยป่าแสม และป่าโกงกาง ตามชายฝั่งเป็นที่อาศัยของนกต่าง ๆ

ตาราง 5

ศูนย์บริการการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	จุดบริการนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร	สถานที่ตั้ง
1.	จุดบริการส่วนหน้า กองการท่องเที่ยว	กองการท่องเที่ยว เขตพระนคร
2.	ศูนย์บริการการท่องเที่ยวหน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	หน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เขตปทุมวัน
3.	ศูนย์บริการการท่องเที่ยวหน้าห้างสรรพสินค้า เซ็นทรัลเวิลด์	หน้าห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวิลด์ เขตปทุมวัน
4.	ศูนย์บริการการท่องเที่ยวบริเวณทางเท้าตรงข้าม สยามเซ็นเตอร์	ตรงข้ามสยามเซ็นเตอร์ เขตปทุมวัน
5.	ศูนย์บริการการท่องเที่ยวหน้าอุทยานเบญจสิริ	หน้าอุทยานเบญจสิริ เขตคลองเตย

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับที่	จุดบริการนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร	สถานที่ตั้ง
6.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าโรงแรมแอมบาเตอร์	หน้าโรงแรมแอมบาเตอร์ ถนนสุขุมวิท เขตวัฒนา
7.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าโรงแรมคราวน์ พลาซ่า (แพนแปซิฟิก)	หน้าโรงแรมคราวน์ พลาซ่า เขตบางรัก
8.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าการบินไทย สีลม	หน้าการบินไทย สีลม
9.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าศูนย์การค้า แพลตินั่ม	หน้าศูนย์การค้าแพลตินั่ม เขตราชเทวี
10.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ	หน้าภัตตาคารพงหลี เขตราชเทวี
11.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าวัดชนะสงคราม	หน้าวัดชนะสงคราม เขตพระนคร
12.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าห้างสรรพสินค้า สยามพารากอน	หน้าห้างสรรพสินค้าสยามพารากอน เขตปทุมวัน
13.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวบริเวณหัวถนนเขาวราช	ตรงข้ามวงเวียนโอเดียน เขตสัมพันธวงศ์
14.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง	หน้าห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง
15.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าสถานีรถไฟใต้ดินหัวลำโพง	หน้าสถานีรถไฟใต้ดินหัวลำโพง เขตปทุมวัน
16.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าสถานีรถไฟลอยฟ้าอโศก	หน้าสถานีรถไฟลอยฟ้าอโศก เขตวัฒนา
17.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าโรงพยาบาลนครเซ็นจูรี่	หน้าโรงพยาบาลนครเซ็นจูรี่ ถนนพญาไท เขตราชเทวี
18.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสะพานผ่านฟ้าลีลาศ	เชิงสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ฝั่งท่าเรือคลองแสนแสบ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
19.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวบริเวณเกาะกลาง ถนนวงเวียนสิบสามห้าง	บริเวณเกาะกลาง ถนนวงเวียนสิบสามห้าง ข้างวัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร
20.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าวัดสุทัศน์เทพวราราม	หน้าวัดสุทัศน์เทพวราราม ด้านถนนอุณากรรณ เขตพระนคร
21.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าประตูทางเข้าที่ 1 ตลาดนัดจตุจักร	หน้าประตูทางเข้าที่ 1 ตลาดนัดจตุจักร ถนนกำแพงเพชร 2 เขตจตุจักร
22.	ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวหน้าพระบรมมหาราชวัง	หน้าพระบรมมหาราชวัง ถนนหน้าพระธาตุ เขตพระนคร

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับที่	จุดบริการนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร	สถานที่ตั้ง
23.	ศูนย์บริการการท่องเที่ยวหน้าสวนสราญรมย์	หน้าสวนสราญรมย์ ถนนสนามไชย เขตพระนคร
24.	ศูนย์บริการการท่องเที่ยวหน้าสโมสรราชนาวี	หน้าสโมสรราชนาวี บริเวณท่าช้าง เขตพระนคร

ที่มา. จาก *ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ 17 กันยายน พ.ศ. 2553* (หน้า 30), โดย สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2553, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ตาราง 6

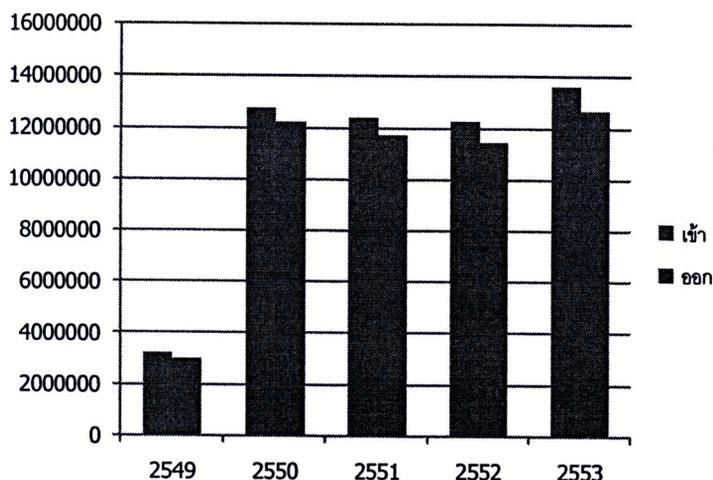
การเดินทางเข้า-ออก ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ปี พ.ศ. 2549 - พ.ศ. 2553

(หน่วย: ล้านคน)

การเดินทางนักท่องเที่ยว	ปี พ.ศ.				
	2549 (ก.ย. - ธ.ค.)	2550	2551	2552	2553
เข้า					
ไทย	600,118	2,330,765	2,356,682	2,486,529	2,935,012
ต่างชาติ	2,674,772	10,437,705	10,082,445	9,813,288	10,740,191
รวม	3,274,890	12,768,470	12,439,127	12,299,808	13,628,798
ออก					
ไทย	582,960	2,349,124	2,349,542	2,452,459	2,899,406
ต่างชาติ	2,450,511	9,895,998	9,396,608	9,039,145	9,858,438
รวม	3,033,471	12,245,122	11,746,132	11,491,604	12,713,092

หมายเหตุ: ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเริ่มใช้เดือนกันยายน พ.ศ. 2549

ที่มา. จาก *ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ 17 กันยายน พ.ศ. 2553* (หน้า 31), โดย สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2553, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ภาพ 4 จำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้า-ออก ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ที่มา. จาก ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ 17 กันยายน พ.ศ. 2553 (หน้า 31), โดย สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2553, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

จากตาราง 6 และภาพ 4 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลง ในปี พ.ศ. 2551 เหลือ 10,082,445 คน จากปี พ.ศ. 2550 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 10,437,705 คน ซึ่งเกิดจากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้บุกเข้ายึดท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และทำการยึดได้สำเร็จ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2551 จึงทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง

ต่อมาวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2552 ถึงวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 เกิดความไม่สงบทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงต่อเนื่องลงไปอีก จากปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 10,082,445 คน เหลือนักท่องเที่ยวจำนวน 9,813,288 คน ในปี พ.ศ. 2552 ทำให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยว โดยเฉพาะเกิดผลกระทบโดยตรงต่อผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

ตาราง 7

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการสอบถามข้อมูลท่องเที่ยวของกองการท่องเที่ยว

ปี พ.ศ.	จำนวนคน	% จากปีก่อน	± จากปีก่อน
2548	262,188	-	
2549	288,654	110.09	
2550	339,860	117.17	+7.08
2551	316,348	93.08	-24.09
2552	251,047	79.35	-13.73
2553	262,675	104.37	+25.02

ที่มา. จาก ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ 17 กันยายน พ.ศ. 2553 (หน้า 32), โดย สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2553, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

จากตาราง 7 พบว่า ตัวเลขจำนวนนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2551 ลดลงจากปี พ.ศ. 2550 ร้อยละ 24 และปี พ.ศ. 2552 ลดลงจากปี พ.ศ. 2551 ร้อยละ 13.73 ซึ่งเกิดจากเกิดเหตุการณ์ก่อความไม่สงบของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ทำให้ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวถูกทำลาย ไม่สามารถเปิดให้บริการได้ ใดๆ ก็ดี ในปี พ.ศ. 2553 จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการฯ ได้เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ. 2552 ร้อยละ 25.02

ตาราง 8

ข้อมูลสถิติเฉพาะนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549-2553

ประเภท	ปี พ.ศ.				
	2549	2550	2551	2552	2553
จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)					
ผู้เยี่ยมชมเยือน	12,371,381	11,628,458	11,416,672	10,086,481	11,361,808
นักท่องเที่ยว	11,637,412	10,843,548	10,012,699	9,370,883	10,444,176
นักท่องเที่ยว	733,969	784,910	1,403,973	715,598	917,632
ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย (วัน)	3.26	2.56	4.33	6.11	5.48

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเภท	ปี พ.ศ.				
	2549	2550	2551	2552	2553
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมชม	3,764.60	3,741.57	5,272.14	4,013.03	4,326.11
นักท่องเที่ยว	3,793.13	3,771.14	5,423.68	4,031.66	4,353.76
นักท่องเที่ยว	2,289.68	2,287.99	2,393.24	2,523.79	2,603.07
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	336,621.89	294,532.78	348,748.62	331,454.31	427,504.19

ที่มา. จาก ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ 17 กันยายน พ.ศ. 2553 (หน้า 33), โดย สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2553, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

จากตาราง 8 พบว่า ตัวเลขในปี พ.ศ. 2552 จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง ทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวลดลงด้วย เป็นผลจากการเกิดเหตุการณ์ก่อความไม่สงบ ซึ่งผลดังกล่าวกระทบโดยตรงกับผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในกรุงเทพมหานคร เพราะกรุงเทพมหานครจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามามากที่สุดและมีผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวมากที่สุดด้วย